

Σχέδιο Ανάν

Μέρος των ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών στην περιοχή

Η απόφαση της Κοπεγχάγης για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. χωρίς προϋποθέσεις και όρους που να συνδέονται με το κυπριακό πανηγυρίστηκε στη Λευκωσία και Αθήνα σαν η «με-

γαλύτερη επιτυχία μετά την ανεξαρτησία το 1960».

Οι πανηγυρισμοί και ιδιαίτερα οι δηλώσεις που έγιναν από τις κυβερνήσεις Κύπρου και Ελλάδας ότι η απόφαση της Κοπεγχάγης «αποτελεί μεγάλη νίκη των ελληνικών θέσεων και μεγάλη ήττα των τουρκικών θέσεων και του Ντεκτάς» αποκαλύπτουν με τον πιο καθαρό τρόπο ότι η ένταξη ήταν από την αρχή ένα όπλο για να κτυπήσουν την άλλη πλευρά. Ήταν ένας εκβιασμός για να εξασφαλίσουν μια διευθέτηση του κυπριακού όσο γίνεται πιο κοντά στις ελληνοκυπριακές επιδιώξεις.

Ήταν ένας εκβιασμός που τελικά έπιασε τόπο αφού το σχέδιο λύσης που πρότεινε ο Ανάν «υιοθετεί το μεγαλύτερο μέρος από τις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου του 1989», όπως ομολόγησε ο Σημίτης στη Βουλή.

Η απόφαση της Κοπεγχάγης αποκάλυψε ακόμη πόσο ψεύτικες ήταν οι διακη-

ρύξεις και οι δηλώσεις των ελληνοκυπρίων πολιτικών ηγετών και της κυβέρνησης ότι ενδιαφέρονταν πράγματι για μια συνολική διευθέτηση και ένα συμβιβασμό με βάση το σχέδιο Ανάν. Αμέσως μετά την απόφαση της Κοπεγχάγης στελέχη όλων των κομμάτων δήλωναν ότι η «απόφαση μας δίνει τώρα τη δυνατότητα να διεκδικήσουμε περισσότερες αλλαγές στο σχέδιο με βάση το ευρωπαϊκό κεκτημένο».

Το πόσο ήταν έτοιμοι να υπογράψουν σχέδια ή προσχέδια στη Κοπεγχάγη φαίνεται και από τον πανικό που έχει κυριεύσει την κυβέρνηση αλλά και τις πολιτικές ηγεσίες από την προοπτική οι Τουρκοκύπριοι να αποφασίσουν ότι αποδέχονται το σχέδιο Ανάν στο δημοψήφισμα που ετοιμάζεται να κάνει ο Ντεκτάς.

Το καρότο της Ε.Ε.

Η ένταξη εκτός από εκβιασμός λειτούργησε βέβαια και σαν το καρότο προς τους Τουρκοκύπριους που βρίσκονται σε άθλια κατάσταση. Το οικονομικό και πολιτικό εμπάργκο που τους επιβάλλει εδώ και 29 χρόνια η ελληνοκυπριακή και ελληνική πλευρά τους έχει αναγκάσει να δεθούν με την τουρκική οικονομία και το τουρκικό κράτος. Μόνο δια μέσου της Τουρκίας μπορούν να έχουν οικονομικές δραστηριότητες με άλλες χώρες ενώ δεν μπορούν να έχουν επίσημη εκπροσώπηση

σε κανένα διεθνή οργανισμό ή φόρουμ έστω και αν πρόκειται για πολιτιστικές δραστηριότητες ή ακόμη και αθλητικές. Αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ελεύθερη διακίνησή τους στον υπόλοιπο κόσμο και δεν έχουν καμιά διεθνή υπόσταση. Η προοπτική μιας διευθέτησης στο Κυπριακό σημαίνει για τους Τουρκοκύπριους ότι θα σταματούσε αυτός ο αποκλεισμός και η άμεση εξάρτηση από την Τουρκία και η άθλια οικονομική και πολιτική κατάσταση στην οποία βρίσκονται.

Αντίθετα, η ένταξη στην Ε.Ε. της Κυπριακής Δημοκρατίας χωρίς τους Τουρκοκύπριους θα έκανε τη θέση τους ακόμη πιο δύσκολη. Ο Αλί Ερέλ, πρόεδρος του τουρκοκυπριακού εμπορικού και βιομηχανικού επιμελητηρίου που είναι από τους βασικούς διοργανωτές των συλλαλητηρίων ενάντια στον Ντεκτάς, δήλωσε χαρακτηριστικά: «Εκείνο που φοβόμαστε είναι ότι αν μπει η ελληνοκυπριακή πλευρά στην Ε.Ε. και εμείς δεν έχουμε ακόμη δώσει καν απάντηση για τις προθέσεις μας όσον αφορά το σχέδιο, τότε τα πράγματα από εκεί και ύστερα θα είναι πάρα πολύ δύσκολα, γιατί οι ελληνοκύπριοι θα έχουν πια ισχυρότερη διαπραγματευτική θέση».

Είναι υποκρισία η ελληνοκυπριακή κυβέρνηση και οι πολιτικοί που στηρίζουν

το εμπόργκο που είναι μια από τις βασικές αιτίες που έχουν οδηγήσει χιλιάδες Τουρκοκύπριους στη μετανάστευση να επικαλούνται την μετανάστευση των τουρκοκυπρίων για να δείξουν ότι βιάζονται τάχα για μια κοινά αποδεκτή διευθέτηση στο κυπριακό.

Είναι αίσχος να χρησιμοποιούν τις αντιδράσεις των Τουρκοκύπριων ενάντια στον Ντεκτάς για να τους παρουσιάζουν ότι συμφωνούν με τις ελληνοκυπριακές θέσεις και να προσπαθούν να τους δελεάσουν με «οικονομικά κίνητρα». Γι αυτό και όλα τα τουρκοκυπριακά κόμματα, απέρριψαν τα «μέτρα στήριξης των Τουρκοκυπρίων» που αποφάσισαν μετά την Κοπεγχάγη, Κληριδής και Σημίτης, σαν προσπάθεια εξαγοράς τους. Αντίθετα πρότειναν ότι αν η κυβέρνηση θέλει να πάρει «μέτρα στήριξης των Τουρκοκυπρίων» μπορεί να σταματήσει άμεσα το εμπόργκο και να τους αντιμετωπίσει σαν ισότιμους συνεταίρους στο κράτος.

Είναι φανερό πως αυτό που απασχολεί τον Κληριδίδη και την ελληνοκυπριακή άρχουσα τάξη δεν είναι η ειρήνη και η ευημερία των Τουρκοκυπρίων αλλά πως θα εξασφαλίσουν τις θέσεις τους στο κυπριακό

Η «νέα τάξη πραγμάτων»

Το σχέδιο Ανάν είναι ένας συμβιβασμός που αντανακλά τους σημερινούς συσχετισμούς και τα ισοζύγια δυνάμεων που υπάρχουν ανάμεσα στις δύο πλευρές. Η ελληνοκυπριακή άρχουσα τάξη έχασε τον πόλεμο του '74 και την κυριαρχία πάνω στους Τουρκοκύπριους και ένα σημαντικό κομμάτι του νησιού. Οι Τουρκοκύπριοι και η τουρκική άρχουσα τάξη έχασαν τον οικονομικό και πολιτικό πόλεμο που συνεχίζεται από το '74 μέχρι σήμερα.

Το σχέδιο Ανάν αντανακλά αυτές τις πραγματικότητες. Οι Ελληνοκύπριοι παίρνουν πίσω ένα μέρος από τα χαμένα εδάφη και αποκτούν ξανά κάποιο έλεγχο στο βόρειο μέρος της Κύπρου μέσα από την κεντρική κυβέρνηση. Αποκτούν ακόμη φτηνά εργατικά χέρια αφού όλοι βλέπουν τους Τουρκοκύπριους να αντικαθιστούν τους ξένους εργάτες. Ο Σημίτης καθιερώνεται σαν σημαντική δύναμη στην Ευρώπη με σημαντικό ρόλο

στις εξελίξεις και εδραιώνει τον ρόλο της Ελλάδας σαν περιφερειακή δύναμη. Οι Τουρκοκύπριοι μπαίνουν στην Ε.Ε. και ελπίζουν να ξεφύγουν από τη μιζέρια. Η Τουρκία παίρνει ημερομηνία έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων και ελπίζει να ξεπεράσει την οικονομική και πολιτική κρίση στην οποία βρίσκεται.

Το σχέδιο Ανάν έχει ένα δωράκι για τον κάθε εμπλεκόμενο στο κυπριακό. Το μόνο που ζητά είναι να δεχτούν όλοι αυτή τη «νέα τάξη πραγμάτων» στην Κύπρο όπως την αποκαλεί και να συνεργαστούν με τους ιμπεριαλιστές και να στηρίξουν τον επερχόμενο πόλεμο στο Ιράκ αλλά και τους άλλους που θα ακολουθήσουν.

Το σχέδιο που θα μπει σε δημοψήφισμα δεν αφορά μόνο τα συντάγματα του κεντρικού κράτους και των «συστατικών κρατών», τις εδαφικές αναπροσαρμογές και άλλα παρόμοια που αφορούν άμεσα τις δύο κοινότητες αλλά και την αποδοχή των βρετανικών βάσεων και των άλλων σταθμών που υπάρχουν στην Κύπρο και την υιοθέτηση όλων των συνθηκών που έχουν κάνει μέχρι σήμερα τα δύο μέρη καθώς και τον σεβασμό των ζωτικών συμφερόντων του Ισραήλ.

Δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι το σχέδιο Ανάν έγινε πρώτα και κύρια για να εξυπηρετήσει τα σχέδια των Αγγλοαμερικανών και τους στρατηγικούς σχεδιασμούς τους στη Μέση Ανατολή και μετά για οτιδήποτε άλλο. Γι αυτό και το μόνο που ουσιαστικά κάνει είναι να ανακυκλώνει και να εντείνει τους ανταγωνισμούς στην περιοχή ενώ οι περισσότερες από τις πρόνοιες του συντάγματος και των νέων διευθετήσεων έχουν το στοιχείο της δυσπιστίας και της σύγκρουσης σε κάθε παράγραφο τους.

Είναι ένα «ειρηνευτικό» σχέδιο που έχει σαν φόντο έναν από τους πιο άγριους και βάρβαρους πολέμους όπως αυτόν που ετοιμάζουν οι Μπους και Μπλερ στο Ιράκ.

Είναι γι αυτό που δεν μπορούμε να έχουμε καμιά εμπιστοσύνη σ' αυτά που σχεδιάζονται «από πάνω» και ειδικότερα για το σχέδιο Ανάν. Η Ε.Ε. προς την οποία Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι

οι κοιτάζουν δεν προσφέρει καμιά εγγύηση για κάτι καλύτερο αφού είναι αυτή που συμπρωταγωνίστησε μαζί με τις ΗΠΑ και τα Ηνωμένα Έθνη σε όλους τους πόλεμους τα τελευταία χρόνια – Ιράκ '91, Γιουγκοσλαβία, Αφγανιστάν, ενώ κάνει τα στραβά μάτια για τις συνεχιζόμενες σφαγές του Σαρόν στην Παλαιστίνη.

Κοινή δράση από τα κάτω

Η ελπίδα για ειρήνη, δημοκρατία και ευημερία στο νησί δεν βρίσκονται στην ένταξη της Κύπρου, της μισής ή όλης στην Ε.Ε. και στα «ειρηνευτικά» σχέδια των ιμπεριαλιστών, αλλά στην ενότητα και την κοινή δράση των απλών ανθρώπων σε Κύπρο, Ελλάδα και Τουρκία. Πολλοί έχουν υποστηρίξει το σχέδιο Ανάν γιατί πιστεύουν ότι θα εξασφαλίσει τη συνύπαρξη Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων και την κοινή δράση. Κατ' αρχήν το σχέδιο δεν εξασφαλίζει τη γεωγραφική συνύπαρξη ή ελεύθερη διακίνηση γενικά. Αλλά ακόμη και εκεί που θα υπάρξει η γεωγραφική συνύπαρξη αυτό δεν σημαίνει και συνεργασία και κοινούς αγώνες. Και στο παρελθόν υπήρξε συνύπαρξη αλλά αυτό δεν εμπόδισε τις σφαγές και τους πολέμους. Εκείνο που χρειάζεται είναι η πολιτική ενότητα.

Μια τέτοια ενότητα χτίζεται στη βάση μια πολιτικής που κοντράρει στην κάθε πλευρά τις επιλογές της άρχουσας τάξης αλλά και τις συνολικότερες επιλογές και σχεδιασμούς των ιμπεριαλιστών στην περιοχή. Αυτών δηλαδή που δημιούργησαν το κυπριακό. Γι' αυτό χρειάζεται πρώτα και κύρια να κοντράρουμε τον εθνικισμό ο καθένας στην πλευρά του. Όχι μόνο τον ακραίο απορριπτικό εθνικισμό όσων ζητούν «καθαρές εθνικές λύσεις», αλλά και τον συγκαλυμμένο εθνικισμό αυτών που εμφανίζονται σαν «ενδοτικοί». Αυτών που ενώ δηλώνουν «θαυμασμό» και «συγκίνηση» για τους αγώνες των Τουρκοκυπρίων ενάντια στον Ντεκτάς, την ίδια στιγμή δεν έχουν κανένα πρόβλημα να τους επιβάλλουν οικονομικό και πολιτικό αποκλεισμό. Αυτών που τους εκβιάζουν ότι θα μείνουν έξω από την Ε.Ε. αν δεν υποχωρήσουν στις αξιώσεις τους, και την ίδια στιγμή μιλούν για συλλαλητήρια

συμπαράστασης στον αγώνα τους. Αυτοί οι υποκριτές που μας καλούν να ακούσουμε τάχα «τη φωνή των Τουρκοκυπρίων» είναι οι πρώτοι που δεν την ακούνε, όπως τις φωνές του Μουσταφά Ακιντζί και του τουρκοκύπριου δημοσιογράφου Σουλεϊμάν Ερκουτζού που μίλησαν μπροστά σε ελληνοκυπριακό ακροατήριο σε εκδήλωση στο Χόλιντεϊ Ινστιτούτο στις 20 Γενάρη. Ο Ερκουτζού τόνισε με έμφαση ότι «τα χειροκροτήματα και η έκφραση συμπαράστασης των Ελληνοκυπρίων όχι μόνο δεν μας βοηθούν αλλά μας βλάπτουν»... «Οι Τουρκοκύπριοι αποδέχονται στο σχέδιο Ανάν όχι γιατί ξαφνικά αγάπησαν τους Ελληνοκυπρίους. Εκείνο που θέλουμε, εκείνο για το οποίο διαδηλώνουμε», τόνισαν και οι δύο «είναι μια καλύτερη ζωή, καλύτερη ποιότητα ζωής, να αυτοδιοικούμαστε, να ορίζουμε εμείς οι ίδιοι τη ζωή μας, να είμαστε περήφανοι για αυτό που είμαστε και να ανήκουμε στη διεθνή κοινότητα». Οι ελληνοκύπριοι κάνουν πως δεν ακούν τέτοιες τοποθετήσεις.

Πραγματική συμπαράσταση στους αγώνες των Τουρκοκυπρίων θα ήταν αν οι δικές μας κινητοποιήσεις στρέφονταν ενάντια στη δική μας κυβέρνηση, με αίτημα να σταματήσει αμέσως το εμπάργκο, να παγώσει η διαδικασία ένταξης που λειτουργεί σαν εκβιασμός στην άλλη πλευρά, να σταματήσουν οι εξοπλισμοί, ν' ανοίξουν τα σύνορα. Αν ο κύριος Κληρίδης θέλει ένα πραγματικά δημοκρατικό σχέδιο, που να φέρει την ειρήνη στο νησί, τότε υπάρχει ένα που είναι πολύ απλό. Ας αφήσει τους Τουρκοκύπριους να έχουν όση αυτονομία θέλουν. Δεν υπάρχει ειρηνική συνύπαρξη με το ζόρι, με εκβιασμούς και απειλές. Όσοι ενδιαφέρονται ειλικρινά για ενότητα με τους απλούς ανθρώπους της άλλης πλευράς θα πρέπει να στραφούν προς αυτή την κατεύθυνση και όχι να ζητωκραυγάζουν μαζί τους Τουρκοκύπριους που στρέφονται ενάντια στον Ντεκτάς. Όσοι ενδιαφέρονται για κοινή δράση μαζί τους δεν χρειάζεται να ψάχνουν για τρόπους συνεργασίας των πολιτικών ηγετών των δύο πλευρών ή έστω και των αριστερών κομμάτων. Αυτό είναι εξίσου δύσκολο με το να βρουν μια κοινά αποδεχτή διευθέτηση του κυ-

πριακού αφού οι πολιτικές ηγεσίες συμπεριλαμβανομένων και των αριστερών κομμάτων των δύο πλευρών έχουν σαν βασικό στόχο την υπεράσπιση και προώθηση των εθνικών επιδιώξεων της πλευράς τους.

Υπάρχει όμως αυτή τη στιγμή ένα πραγματικό πεδίο άμεσης και κοινής δράσης για Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους. Είναι ο πόλεμος στο Ιράκ. Η συντριπτική πλειοψηφία των απλών ανθρώπων σε Ελλάδα, Τουρκία και Κύπρο είναι αντίθετοι με αυτό τον πόλεμο. Αυτό δίνει τη δυνατότητα για τη συγκρότηση για πρώτη φορά μιας πολιτικής συμμαχίας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, που να έχει παράλληλη αλλά και κοινή δράση ενάντια στο πόλεμο, ενάντια στη παραχώρηση διευκολύνσεων στους Αγγλοαμερικάνους.

Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία διαφόρων οργανώσεων, κινήσεων και ακτιβιστών, δίνει μια τέτοια προοπτική. Μπορούμε να κτίσουμε μια πραγματική ενότητα, ένα μέτωπο που να ξεκινά από κάτω και να φτάνει μέχρι τις ηγεσίες των συνδικάτων και των αριστερών κομμάτων και στις δύο πλευρές. Η Συμμαχία έχει εξαγγείλει μια σειρά από αντιπολεμικές εκδηλώσεις με αποκορύφωμα μια κοινή διαδήλωση στη βάση της Δεκέλειας για τις 15 Φεβρουαρίου που έχει κηρυχτεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ σαν πανευρωπαϊκή μέρα δράσης κατά του πολέμου. Όσοι ενδιαφέρονται για την ειρήνη στη Κύπρο αλλά και στην ευρύτερη περιοχή, όσοι θέλουν να δουν Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους να παλεύουν μαζί και να κτίζουν την ενότητα τους, θα πρέπει να δώσουν όλες τους τις δυνάμεις για την επιτυχία αυτής της προσπάθειας.

Έτσι μπορούμε να κτίσουμε ένα πραγματικό κίνημα και στις δύο πλευρές που να έχει τη δυνατότητα να επιβάλει τους δικούς του όρους στο Κυπριακό και να εξασφαλίσει μια ειρηνική και βιώσιμη διευθέτηση, παραμερίζοντας όλους αυτούς που ευθύνονται για τη δημιουργία του προβλήματος, για τους πολέμους και τις συγκρούσεις που το σημάδεψαν τα τελευταία πενήντα χρόνια.

Οργάνωση Εργατική Δημοκρατία